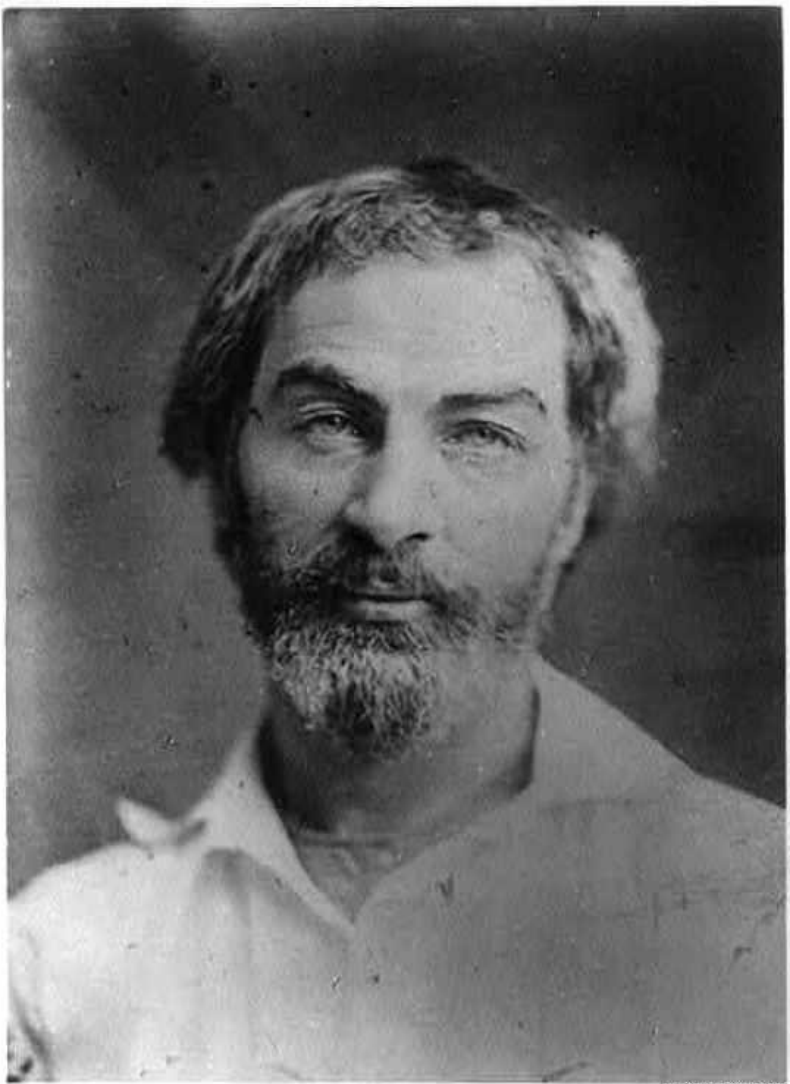

Вітмен – американський поет-новатор, гуманіст, співець Життя і Любові.

План.

1. Волт Вітмен – американський поет-новатор, митець і філософ. Новаторський характер його лірики, її зв'язок з романтичними традиціями та трансценденталізмом. Порушення традиційних канонів віршування.
2. Історія створення збірки «Листя трави», її провідні теми і мотиви. Національний характер поезій збірки, втілення у ній пафосу формування молодого американської нації.
3. Розкриття теми соціальної і природної рівності усіх форм буття. Космічна масштабність подій природного, соціального, духовного життя.
4. Нові засади бачення й зображення людини.
5. Своєрідність образу ліричного героя – який він? (цитати)
6. «Пісня про себе» - програмовий твір поета.

Волт Вітмен (1819 - 1892)

Library of Congress

- Хто ти? – Я атом, що життям співає.
- Куди спішиш? – До неньки, що мене
У наокружжя принесла земне
В своєму лоні. Більших див немає!
- Що бачиш ти? – Усе, що в пісні грає!
- В що віриш? – В працю, у чоло ясне!
- Хто друг твій? – Всі. – Кого язик твій тне
У спорі? – Кожен власну правду має.
- Що найдорожче? – Вільність день у
день.
- Боїшся смерті? – Зміна це лишень.
- Чи любиш славу? – Як дзижчання мухи.
- Твої закони? – Я закон свій сам.
- Мета? – Ловити вірним почуттям
Хвиль космосу непереможні рухи.

Корней Чуковский «Мой Уитмен»

**«Уолт Уитмен был кумир моей молодости.
Он встал предо мною во весь рост еще
в 1901 году ...**

**Я купил за четвертак его книгу у какого-то
матроса в одесском порту, и книга сразу
проглотила меня всего с головой.
Это была книга великана, отрешенного
от всех мелочей нашего муравьиного
быта. Я был потрясен новизною его
восприятия жизни и стал новыми глазами
глядеть на все, что окружало меня, — на
звезды, на женщин, на былинки травы, на
животных, на морской горизонт, на весь
обиход человеческой жизни. Все это
возникло предо мною, озаряемое
миллионами солнц, на фоне
бесчисленных тысяч веков.
В моем юношеском сердце нашли
самый сочувственный отклик и его
призывы к ...дружбе, и его светлые
гимны равенству, труду, демократии, и
его радостное опьянение своим
бытием...»**

Іван Драч “Соняшник”

**Здрастуй, Уїтмене
зеленобровий,
Космосе, сину Манхеттена,
Це ти – мучитель моєї долі,
Мій старший брате, друже мій.**

*Поема “Пісня про себе” –
програмовий твір
поета*

**це твір, який у повній
мірі втілює
особливості
стилю і світогляду
Вітмена**

Ліричний герой – хто він, як сприймає світ?

Слаблю себе!

І те, що приймаю я, приймаєш і ти,
Бо кожен атом, належний мені, так само тобі належить.
Я байдикую і тішу душу свою,
Блукаю і байдикую собі на вдоволення... оглядаючи списи
 травинок літніх.

Мій язик, кожен атом моєї крові створено з цього ґрунту,
 з цього повітря.

Народжений тут від батьків, які народилися тут від своїх
батьків,
 а їхні також від своїх,

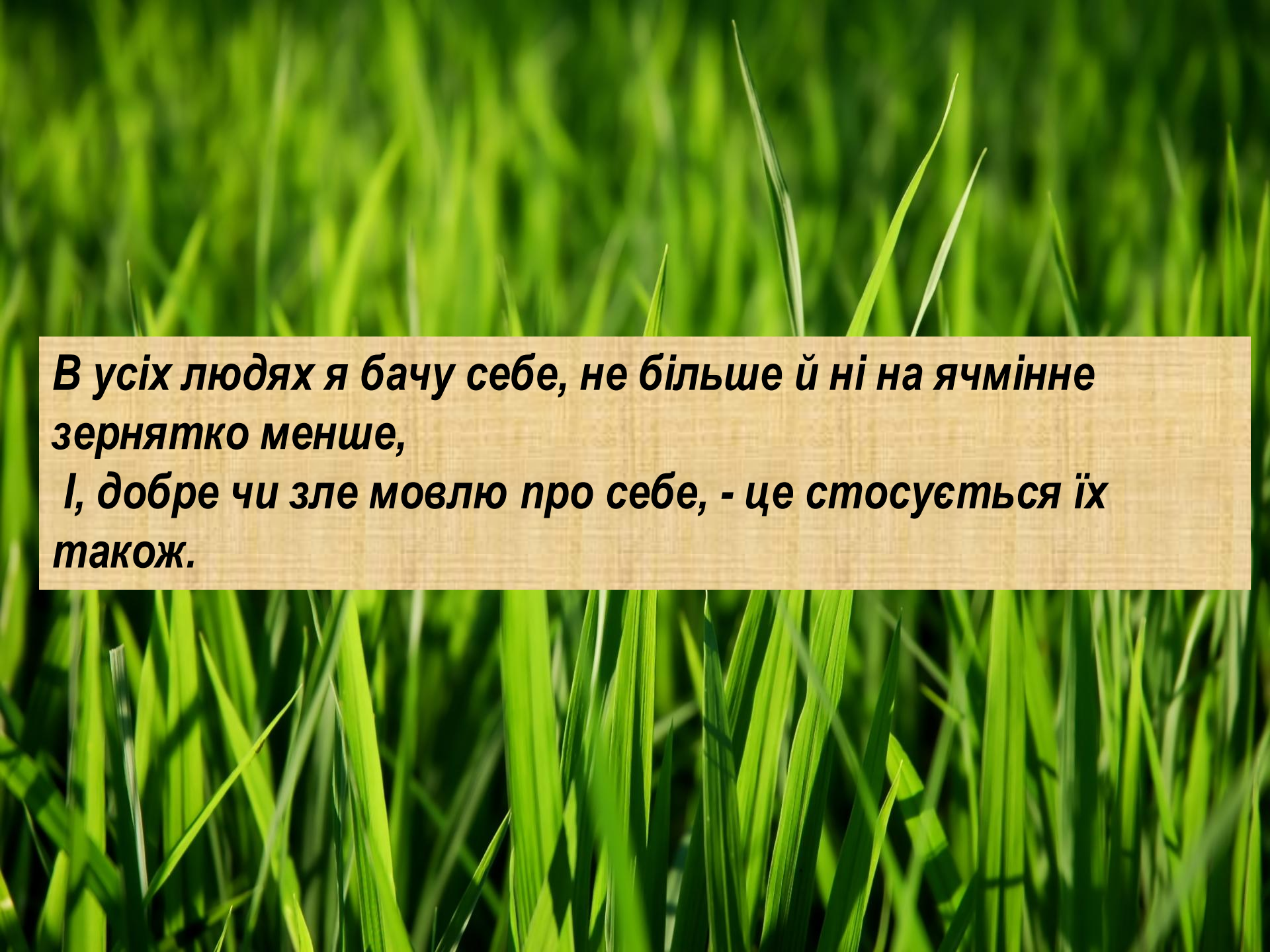
Я, тридцятисемирічний, починаю у добрім здоров'ї
І сподіваюся не скінчити до самої смерті.

Віри та школи в занепаді,
Хоч їх не забули,
Вони йдуть назад, бо їм досить того, що мають.
Я припускаю добро і зло, я дозволяю говорити навмання,
Природа не знає цензури, вона повна первісних сил.

*Я закоханий в тих, що ростуть просто неба,
В людей, що живуть серед стад, що скуштували
життя*

*над берегом океану, чи в нетрях,
У стерничих і в будівничих суден, у майстрів із
сокирами й
довбнями, в кучерів, що правлять кіньми.*

**Ліричний герой має багато облич. Ці “маленькі”
звичайні люди для поета – справжні творці
ЖИТТЯ.**

***В усіх людях я бачу себе, не більше й ні на ячмінне
зернятко менше,
І, добре чи зле мовлю про себе, - це стосується їх
також.***

6

\про символічність назви збірки\

Послухай-но, що це - **трава**? - повні жмені простягши, дитина спитала.

Що відповім я дитині? Я ж бо не більше від неї знаю про це. Може, це прапор зелений вдачі моєї, зітканий із різнотрав'я надій.

Може, це хусточка бога,
Дарунок запашний, на згадку зумисне кинутий,
З іменем власника десь у куточку, щоб ми спостерігали, і міркували,

і говорили: - Чиє?

Може, трава й сама - дитина, новонароджене малятко рослинне.
Може, це ієрогліф тотожності,
Що про Зростання, рівне повсюди, твердить,
Славне буяння на землях чорних народів і білих,
Канаків, тукагоїв, кафів і конгресменів, однакове їм пропоную,
однакове й у них беру. ..

Знайти ознаки життєстверджуючого пафосу

О, я відчуваю нарешті, що це - язики, і вони щось нам кажуть,
І я відчуваю: вони проросли з піднебінь не даремно.
Відчуваю, що можу вам розтлумачити натяки про юнаків
померлих
і юнок,
натяки про літніх мужів, і жінок, і ненароджених, вирваних
з матерніх лон.

Де вони ділися, літні і юні мужі?
Де вони ділися, жони і діти?
Вони бадьорі, повні життя де-небудь,
Найменший паросток твердить, що смерті немає,
І якщо коли-небудь, до життя, вона й існувала, то вже не
чекає
попереду, щоб життя зупинити,
Кожна зникла хвилинка з'являється знову.
Все прямує тільки вперед і вгору, занепаду не існує,
Померти - це зовсім не те, що ми уявляємо, це багато
приємніше.

Тепер я буду лише слухати,

Щоб увібрати в цю пісню усе, що чую, нехай звуки її збагатять.

Я чую бравурні співи пташок, шерех пшениці ростучої,

балачку пломінців, тріскотіння дров; що варять мені страву,

Я чую улюблений мій звук, звук людського голосу,

Чую звуки, що ринуть разом, поєднані, злиті чи один за одним,

Звуки міста і звуки, що за містом, звуки дня і ночі,

Балакучість юнаків з тими, кому вони до вподоби,

гучний регіт робочого люду за столом,

Лють розірваної дружби, хворого тихий лепет,

Суддя руки до столу притис, бліді губи виголошують

смертний вирок,

«Ра-азом!» — кричать вантажники, розвантажуючи кораблі

біля пристані, приспів матросів, що піднімають якір,

Бамкання пожежного дзвону, крик «Горить!», в одній веремії

зливаються гуркіт помп і пожежних візків

із попереджувальними дзвінками та сигнальними

вогнями,...

Я чую віолончель (це скарга юнакового серця),
Я чую корнет-а-пістон, його звуки легко влітають
у мої вуха
І збуджують солодкий до нестями біль у грудях.

Я чую хор, це велика опера,
Це ж бо справжня музика! вона мене тішить.

Мене виповнює тенор, розлогий і свіжий, мов світобудова,
Округлі губи формують звук — він рине і по вінця мене
наповнює.

Я чую добре поставлене сопрано (що ж це вона співає?),
Оркестр закружляв мене по орбіті, більшій, ніж орбіта Урана,
Він добуває з мене такі поривання, що я й гадки про них
не мав,
Він — вітрила мої, я торкаю воду ногами, їх лижуть ліниві
хвилі,
Мене перестривають окрики прикрі та злі, мені спирає
віддих,
Медвяним наситившись морфієм, здавилося горло в бухтах
смерті,—
Ось відпустило нарешті, щоб відчув я загадку із загадок,
Яку називають — Буття.

Який прийом використовує автор? Що відповідає цей прийом (яку

**Я вірю: стеблинка трави важлива не менш, ніж тяжка робота
зірок,**

**І мурашка не менш досконала від них, і піщинка, і горобине
яєчко,**

І звичайна ропуха—шедевр над шедеври,

І ожина прикрасила б найясніші хорони небес

**І корова, що онде на вигоні хрумає, голову похиливши,
перевершить найліпшу скульптуру.**

І миша—це диво, що вразить мільярди невіруючих.

**Я знаю: в мені самому є і граніт, і вугілля, мох довгокосий,
зерно, буряки,**

Кожним органом я нагадую птаха або тварину,

І нехай тепер далеко стою від них,

Варто лише забажати—кожного викличу.

Даремні будуть і поспіх, і полохливість,

Даремно вулкани пашітимуть древнім пеклом на мене,

Даремно тікатимуть мастодонти під власні зітлілі кості,

Який художній прийом - у цьому уривку? Його мета?

**Даремно предмети за милю від мене
прибирають ускладнені форми,
Даремно моря ховаються у западини, а
величезні потвори лягають на саме дно,
Даремно кáня літає аж понад хмарами,
Даремно змія вигинається між ліанами,
Даремно лось заходить далеко в хащі,
Даремно відлітає гагарка на північ, на
Лабрадор —
Я-бо вже там, біля гнізда на скелі.**

**До мене постійно плинуть поєднані речі Всесвіту, -
Це послання до мене - я мушу їх прочитати.**

**Я знаю, що я безсмертний,
Я знаю, що орбіту мою не зміряє циркулем тесля,
Я знаю, що я не вмру, як зникає
вогненний зигзаг, який
діти малюють поночі у повітрі
палаючим прутом.**

Себе я оспівую – просту, окрему Особу,
Проте вживаю слово “Демократичність”
І термін “Людський загал”.

...

Я оспівую жінку нарівні з чоловіком;
І життя неосяжне в жазі своїй, серцебитті та
моці;

Веселе – для найвільнішого з можливих діянь
Створене, за найбожистішим законом.

Сучасну людину я оспівую.

Svyatoslav, 84

**Я дивлюсь на зорі яскраві й думаю про гармонію всіх світів і про
майбутнє.**

Подібність безмежна все обіймає:

**Всі сфери – великі, малі, довершені, недовершені, сонця, місяці
та планети,**

Всі відстані в просторі – які б вони не були великі,

Всі відстані в часі, форми всі неживі,

**Всі душі, тіла всі живі, які б не були вони різноманітні, в яких
світах не жили б,**

Всі гази, рідини, рослини, каміння, риб і тварин,

Всі нації, всі прапори, варварство, цивілізацію, мови,

**Всі особистості, що існували чи існуватимуть на цій планеті чи
будь-якій іншій,**

**Всі смерті і всі життя – в минулому, теперішньому й
майбутньому,**

Ця подібність безмежна і з єднувала одвіку,

І буде довіку з єднувати, купи тримаючи.

СВІТОГЛЯД ВІТМЕНА

на основі філософії трансценденталізму

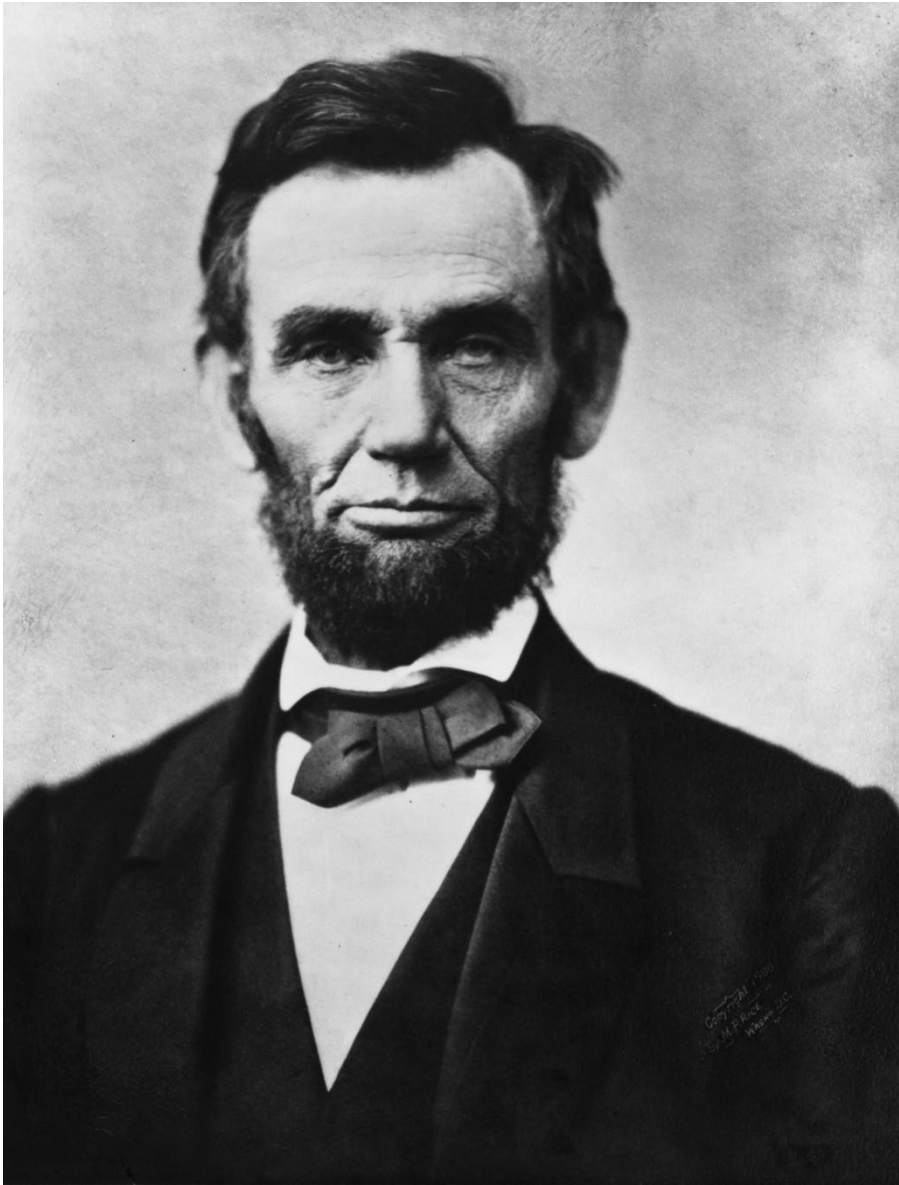
- ЖИТТЯ БЕЗМЕЖНЕ – ІДЕЯ ЗЛИТТЯ ЛЮДИНИ З КОСМОСОМ, КОРДОНІВ НЕ ІСНУЄ: МІЖ ЖИТТЯМ І СМЕРТЮ, МІЖ “Я” І “МИ”
- БОЖЕСТВЕННОСТЬ ЛЮДСЬКОГО “Я”
- ПРИРОДА БОГ
- БРАТЕРСТВО людей
- ВСЕ НА ЗЕМЛІ МАЄ ДУШУ; ПРИРОДНА РІВНІСТЬ ВСІХ ЖИВИХ ІСТОТ НА ЗЕМЛІ
- **Оспівування Демократії** – ШАНОБЛИВОГО СТАВЛЕННЯ ДО СВОБОДИ І ПРАВ ЛЮДИНИ
- Америка – країна надії і прообраз ідеального майбутнього
- ЛЮБОВ – УНІВЕРСАЛЬНИЙ ЗАКОН ЖИТТЯ , а любов до життя – закон Вітмена
- НЕМАЄ НЕВАЖЛИВОГО – ВАЖЛИВЕ І ЦІННЕ УСЕ НА СВІТІ, ТІЛО ТАКЕ Ж ГІДНЕ ОСПІВУВАННЯ ЯК І ДУША.
- ТЕХНІКА, МІСТА, ЗАВОДИ – ТЕЖ ПРЕДМЕТ ПОЕЗІЇ

СТИЛЬ ПОЕЗІЇ ВІТМЕНА

романтизм+реалізм+трансцендента лізм

- БЕЗСЮЖЕТНА ПОЕМА – ГЕРОЙ ШУКАЄ СВОЮ ДУШУ, МАЄ БЕЗЛІЧ ОБЛИЧ
- НОВІ ЛЮДИ – НОВА МОВА: ЗМІШУВАННЯ СЛІВ РІЗНИХ СТИЛІВ
- **ВЕРЛІБР** (- ВІЛЬНИЙ ВІРШ БЕЗ РИМИ З РЯДКАМИ РІЗНОЇ ДОВЖИНИ)
- ОФОРМЛЕННЯ РЯДКА ЯК ЗАКІНЧЕНОЇ ДУМКИ
- ДІАЛОГ З ЧИТАЧЕМ АБО ІЗ СОБОЮ
- ПОВТОРИ (АНАФОРИ, ЕПІФОРИ)
- ПАРАЛЕЛІЗМ (ОДНОТИПНІ РЕЧЕННЯ)
- МЕТАФОРИ І СИМВОЛИ
- АНТИТЕЗИ, КОНТРАСТИ
- ЗВЕРНЕННЯ, РИТОРИЧНІ ПИТАННЯ, НАКАЗОВИЙ СПОСІБ МОВЛЕННЯ

«О Капитан! Мой Капитан!..»

Авраам Лінкольн - 16-й президент США. Визволитель американських рабів, національний герой американського народу. Входить в список 100 найпопулярніших особистостей в історії.

О капітане! Мій капітан!

О капітане! Батьку! Страшна
скінчилась путь!
Всі бурі витримав наш корабель,
сміливців лаври ждуть.
Вже близько причал, і радо кричать
нам люди, і дзвони дзвонять,
І дивляться всі на могутній киль, на
бриг одважний і грізний.
Але... О серце! Серце! Серце!
О кров червона! Кров!
Де батько впав на палубі,
Упав і захолов!
О капітане! Батьку! Встань і кругом
подивись!
Для тебе дзвони й горни звучать,
для тебе стяги звились,

Для тебе квіти, й вінки в стрічках,
і натовп на узбережжі,
Тебе, колишучись, кличе він,
тебе побачить жадає!
О, зляж мені на руку!
Який це сон зборов
Тебе, о батьку мій, що враз
Ти впав і захолов?
Мій капітан безмовний, уста німі,
похололі,
Не чує він моєї руки, лежить без
пульсу, без волі.
В порту безпечно стоїть
корабель після тяжкої дороги.
Скінчив наш бриг шалений біг,
добився перемоги!
Дзвоніть, радійте, береги!
А я в жалобі знов
Піду туди, де батько мій
Упав і захолов.

“Заповіт” поета

***...Порохві земній себе я заповідаю, щоб прорости травною
любою,
Якщо буду вам знову потрібний – шукайте мене під підшвами
черевиків своїх.***

***Навряд чи ви зрозумієте, хто я і що я хочу сказати,
Та все ж я буду для вас добрим здоров`ям,
Очищу й зміцню вам кров.***

***Не знайшовши мене відразу – духом не підупадіть,
Не заставши мене в одному місці, шукайте в іншому,
Якою і чекаю на вас.***

/Волт Вітмен/

